

Нежива Марія Олександрівна,
*к.е.н., доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту,
Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ, Україна*

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В АУДИТІ

Технології, які базуються на штучному інтелекті, відіграють все більшу роль у всіх аспектах життя, зокрема в інформаційній сфері, обробці та аналізу великих масивів даних. Вже сьогодні штучний інтелект знаходить широке застосування в різних галузях. Аудиторська сфера також не уникла впливу штучного інтелекту. Він дозволяє оптимізувати обробку великих обсягів інформації, що є ключовим аспектом аудиторської діяльності.

Штучний інтелект відкриває безліч можливостей для поліпшення процесів аудиту та збільшення ефективності і точності аудиторської роботи. Штучний інтелект може бути використаний для аналізу великих обсягів даних, автоматизації рутинних завдань, виявлення аномалій і ризиків, а також для прогнозування майбутніх фінансових та операційних тенденцій.

Застосування штучного інтелекту може покращити точність аудиторських результатів і дозволити аудиторам більше часу приділяти аналізу і стратегічному плануванню. Він також допомагає виявляти ознаки шахрайства та незаконних дій, що сприяє підвищенню рівня довіри в аудиторській професії.

Зворотній зв'язок та аналіз додаткових переваг та викликів використання штучного інтелекту в аудиторській діяльності також включають у себе питання етики та конфіденційності, необхідність навчання аудиторів використовувати штучний інтелект та високі витрати на розробку та впровадження цих технологій. Регуляторні вимоги також можуть обмежити використання штучного інтелекту в деяких аспектах аудиторської роботи. Усі ці аспекти потребують уважної уваги та управління для досягнення успіху в використанні штучного інтелекту в аудиті. Способи, які використовуються для застосування штучного інтелекту в аудиторській діяльності:

– аналіз даних: штучний інтелект може допомогти аудиторам аналізувати великі обсяги даних, виявляти несправності, аномалії та ризики, що можуть виникнути під час аудиту. Він може швидко і точно виділяти важливі тенденції у фінансовій інформації;

– виявлення шахрайства та зловживань: штучний інтелект може виявляти ознаки шахрайства та незаконних дій, аналізуючи дані на предмет невідповідності даних і аномалій;

– прогнозування ризиків: застосування штучного інтелекту дозволяє створювати моделі для прогнозування фінансових ризиків і виявлення потенційних проблем в майбутньому;

– автоматизація рутинних завдань: штучний інтелект може бути використаний для автоматизації рутинних завдань, таких як перевірка документів, перекладання даних, робота з електронними таблицями тощо, що

звільняє аудиторів від монотонних завдань і дозволяє їм більше часу приділяти аналізу і прийняттю рішень;

- підвищення точності: штучний інтелект може допомогти знизити помилки та імовірність людських помилок у процесі аудиту, що підвищує надійність результатів;

- ефективний моніторинг: застосування штучного інтелекту може дозволити постійно моніторити фінансові та операційні дані компанії в режимі реального часу, що сприяє ранньому виявленню ризиків та проблем.

Використання штучного інтелекту в аудиті може покращити ефективність та якість аудиторських послуг, проте важливо бути свідомими про етичні питання, пов'язані з використанням штучного інтелекту в цій галузі, і дотримуватися відповідних норм та стандартів. Разом із численними перевагами, які надає ця технологія, існують і виклики, які варто враховувати:

- етичні питання – використання штучного інтелекту може породжувати етичні дилеми, особливо в сфері конфіденційності даних та відповідальності. Аудитори повинні бути впевнені, що дані клієнтів зберігаються та обробляються в безпеці, а також дотримуватися відповідних стандартів етики та законодавчих вимог;

- навички – впровадження штучного інтелекту в аудит вимагає підготовки аудиторів та фахівців в області штучного інтелекту. Навички у роботі з алгоритмами машинного навчання, обробці даних і інші компетенції стають важливими для успішного впровадження цієї технології;

- витрати на впровадження – розробка та впровадження систем штучного інтелекту може вимагати значних фінансових зусиль. Вартість обладнання, програмного забезпечення та навчання персоналу може бути великою перепоною для багатьох аудиторських компаній;

- помилки – якщо система штучного інтелекту не належним чином налаштована чи навчена, вона може призводити до непередбачуваних помилок. Це може вплинути на точність та надійність аудиторських результатів;

- регуляторні обмеження – в деяких країнах і галузях існують обмеження та правила, які регулюють використання штучного інтелекту в аудиторській діяльності. Аудитори повинні слідувати цим правилам та нормам, щоб уникнути порушень та санкцій.

Правильне використання технології може сприяти покращенню аудиторських послуг, забезпеченню більшої точності і довіри в цій галузі, а також звільнити аудиторів від рутинних завдань, дозволяючи їм більше часу приділяти аналізу та стратегічному плануванню.

Таким чином, прогрес не зупинити, і скоріш за все, найближчим часом використання технологій на базі штучного інтелекту буде все більш розповсюдженою практикою в аудиті. Компанії, які збалансовано оцінюють ризики та переваги штучного інтелекту, матимуть конкурентну перевагу на ринку і будуть готові до успішної цифрової трансформації.